



Riksantikvarieämbetet  
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

---

RAPPORT UV ÖST 2005:40

ARKEOLOGISK UTREDNING, ETAPP 2

# Boplatslämningar vid Södra Änggård

*Lambohov, Slaka socken, Linköpings kommun, Östergötland*

*Dnr: 421-1442-2002*

Göran Gruber

**Riksantikvarieämbetet**

**Avdelningen för arkeologiska undersökningar**

UV Öst

Roxengatan 7, 582 73 Linköping

Tel. 013-24 47 00

Fax 013-10 13 24

uvost@raa.se

www.raa.se

*Text och grafik* Göran Gruber

*Utskrift* RAÄ UV Öst, Linköping, 2005

*Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, 801 82 Gävle. Dnr L 1999/3*

© 2005 Riksantikvarieämbetet

Rapport UV Öst 2005:40

ISSN 1404-0875

## **Innehåll**

Inledning 5

Syfte och metod 5

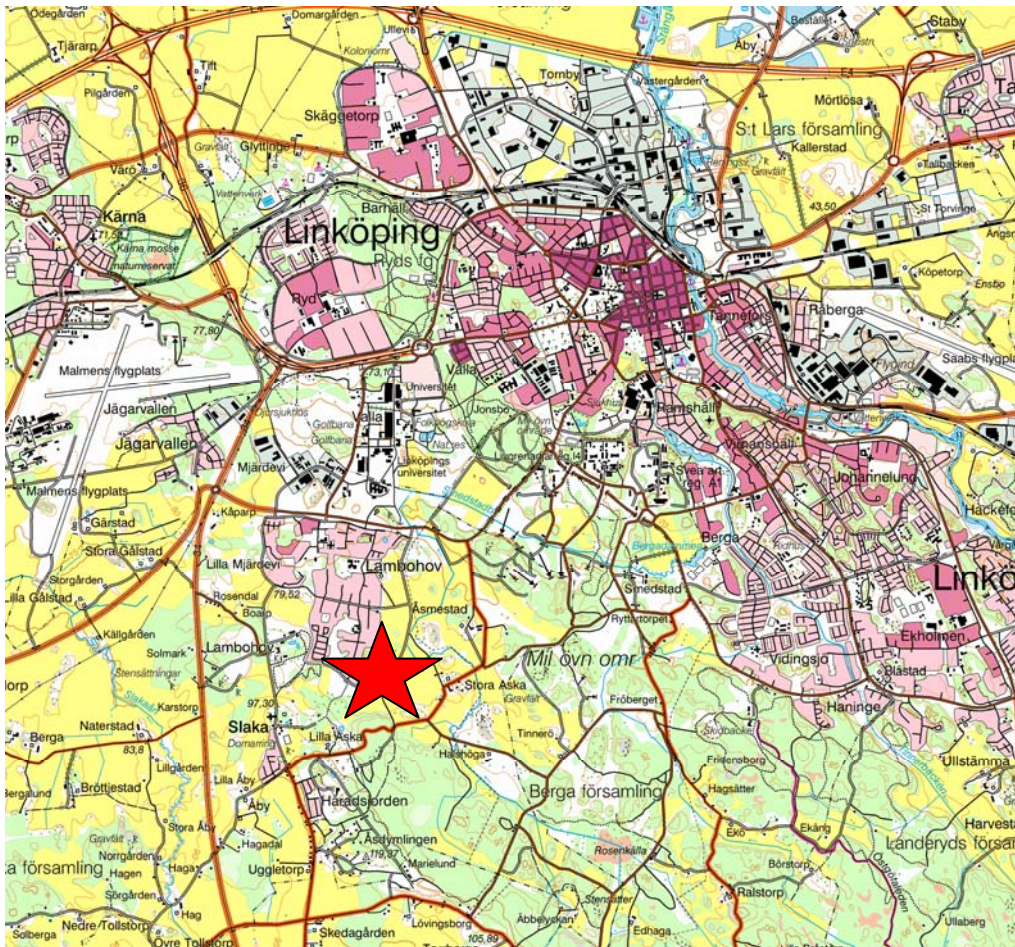
Topografi och fornlämningsmiljö 5

Resultat 6

Boplatsens utbredning 6

Referenser 7

Administrativa uppgifter 7



Figur 1, Utdrag ur Gröna karten med utredningsområdet markerat.

## **Boplatslämningar vid Södra Änggård**

### **Inledning**

Med anledning av att Linköpings kommun avsåg att planlägga ett småhusområde vid Södra Änggård i Lambohov, Slaka socken, utförde Riksantikvarieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Öst, under juni månad 2002 en arkeologisk utredning, etapp 2, i området.

Utredningsområdet omfattade drygt 4 000 m<sup>2</sup> som låg inom den sydöstra delen av Lambohov. Utredningsytan ansluter direkt söder om ett impediment med flera kända fornlämningar bland annat två gravar. Initialt var det också tänkt att ett område norr om impedimentet skulle ingå i utredningen men denna del exkluderades av uppdragsgivaren i samband med fältarbetet.

Vid utredningen påträffades boplatslämningar inom en yta som uppskattades till knappt 2 000 m<sup>2</sup>. Dessutom noterades en yta om cirka 4 000 m<sup>2</sup> direkt söder om utredningsområdet vilken utgör ett topografiskt lämpligt boplatsläge.

### **Syfte och metod**

Syftet med den arkeologiska utredning, etapp 2, var att avgöra om det fanns fasta fornlämningar inom exploateringsområdet.

Utredningen innebar att sökschakt drogs med grävmaskin. Matjorden banas av skiktvis till den nivå där anläggningar och lager fanns där framrensning med handredskap skedde, eller ner till orörd nivå. När tillräckligt underlag fanns för att en fornlämning kunde konstateras avbröts grävningen.

### **Topografi och fornlämningsmiljö**

Utredningsområdets karaktäriseras av ett öppet jordbrukslandskap med inslag av större och mindre impediment. Höjden över havet varierar mellan 75 och 85 meter. De lägre liggande partierna utgörs till största delen av varvig lera medan berg och morän dominerar höjderna.

Utredningsytan ligger i åkermark där undergrunden mestadels består av lera men också lerig morän. Området har en ganska så flack karaktär men dess östra del sluttar något åt öster. Slutningen fortsätter även sydöst om utredningsområdet. I norr angränsar utredningsområdet till ett impedimentsområde som består av sandig/moig morän samt massformig granit.

Alldeles norr om utredningsområdet finns flera fornlämningar. De registrerade lämningarna består av gravar, RAÄ 88 och RAÄ 203, och stensträngar, RAÄ 157. Traditionellt anses att stensträngar uppfördes under äldre järnålder, främst cirka 100 – 600 e Kr, varefter de övergavs samtidigt som nya bebyggelselägen togs i användning under yngre järnålder.

I samband med utredningen, etapp 1, (Nilsson 2002) redovisades två områden med tänkbara fornlämningar i området. Objekt I utgörs av ett smalt impediment med äldre odlingslämningar och ligger drygt 100 meter söder om det nu aktuella området. Objekt II utgörs av ett ganska stort område som bland annat inbegriper ovan nämnda fornlämningar. Objekt II bedömdes som ett topografiskt lämpligt boplatsläge. Den aktuella utredningen, etapp 2, orienterade sig till de södra delarna.

## Resultat

Inom utredningsområdet drogs sammanlagt 7 st sökschakt (Schakt A – G, se figur 2) om tillsammans knappt 200 meter. Schakten var samtliga en skopbredd, dvs 1,50 m.

I tre av schakten inom utredningsområdets östra del fanns boplatslämningar av olika karaktär. De indikerar ett boplatsoområde som i detta stadium kan antas vara knappt 2 000 m<sup>2</sup> stort.

Lämningarna utgjordes främst av kulturlager som framkom inom två av schakten, Schakt G och F. Båda lagren låg i den svaga östliga sluttningen vilken kan antas ha utgjort den centrala delen av boplatsten. Lagren innehöll rikligt med bränd lera och små bitar av kol. Huruvida det är ett sammanhållande lager är osäkert. Lagren framkom inom ett ganska begränsat område i schakten, längs en sträcka av cirka 7 m i båda fallen. De skiljer sig på så sätt att lagret i schakt F har en betydligt sotigare karaktär än det i schakt G och innehåller dessutom enstaka skärviga stenar. Det kan antas att båda lagren representerar olika konstruktioner/aktiviteter inom boplatsytan, möjligen är de spår efter golvlager i hus.

I anslutning till kulturlagren förekom också enstaka anläggningar, sammanlagt noterades 7 st. I Schakt F framkom en härd, tre mindre mörkfärgningar, sannolikt stolphål, samt en grop. Fyllningen i de senare anläggningarna var av liknande karaktär som lagret, dvs innehöll kol och bränd lera. Även i schakt G framkom en anläggning, en grop med stänk av kol och bränd lera i fyllningen. Denna låg öster om kulturlagret.

Förutom fynd av bränd lera förekom ett litet fynd av keramik som hittades i den västra delen av Schakt E. Detta schakt drogs från den lilla träddungen i öster och 40 meter åt nordväst. Schaktet ligger ovanför östsluttningen, där den planat ut och utgjorde utredningsområdets södra kant. Här visade det sig att marken var mycket hårt plöjd och ploglagret var endast 0,25 – 0,30 m. Trots det kunde man se att området var en del av boplatsten. I små svackor mellan undergrunden och ploglagret framkom fickor med kulturjord som innehöll bränd lera och kolstänk. I en av dessa fickor hittades också biten av keramik.

### Boplatsens utbredning

Boplatslämningar hittades inom ett område på cirka 2 000 m<sup>2</sup>, se figur 3. Huvuddelen av boplatsten ligger i den svaga östsluttningen i utredningens östra del men förekommer också på platån väster om träddungen. Det kan med stor sannolikhet anses att boplatsten även finns söder om Schakt E, dvs söder om det nu aktuella utredningsområdet. Där finns en liknande svag sluttning som i områdets östra del. Inom detta cirka 4 000 m<sup>2</sup> område bör sökschakt dras vid eventuell förundersökning. Söder om denna yta ligger det av Pia Nilsson utpekade Objekt I (Nilsson 2002).

Linköping den 29 juni 2005

Göran Gruber

### **Referenser**

Nilsson, P. 2002. Södra Ängård. Arkeologisk utredning, etapp 1. Rapport UV Öst, 2002:14.

### **Administrativa uppgifter**

Riksantikvarieämbetets dnr: 421-1442-2002).

Länsstyrelsens dnr och datum för beslutet: 431-5903-02, 2002-06-19.

Projektnummer: 1520427.

Undersökningstid: juni 2002.

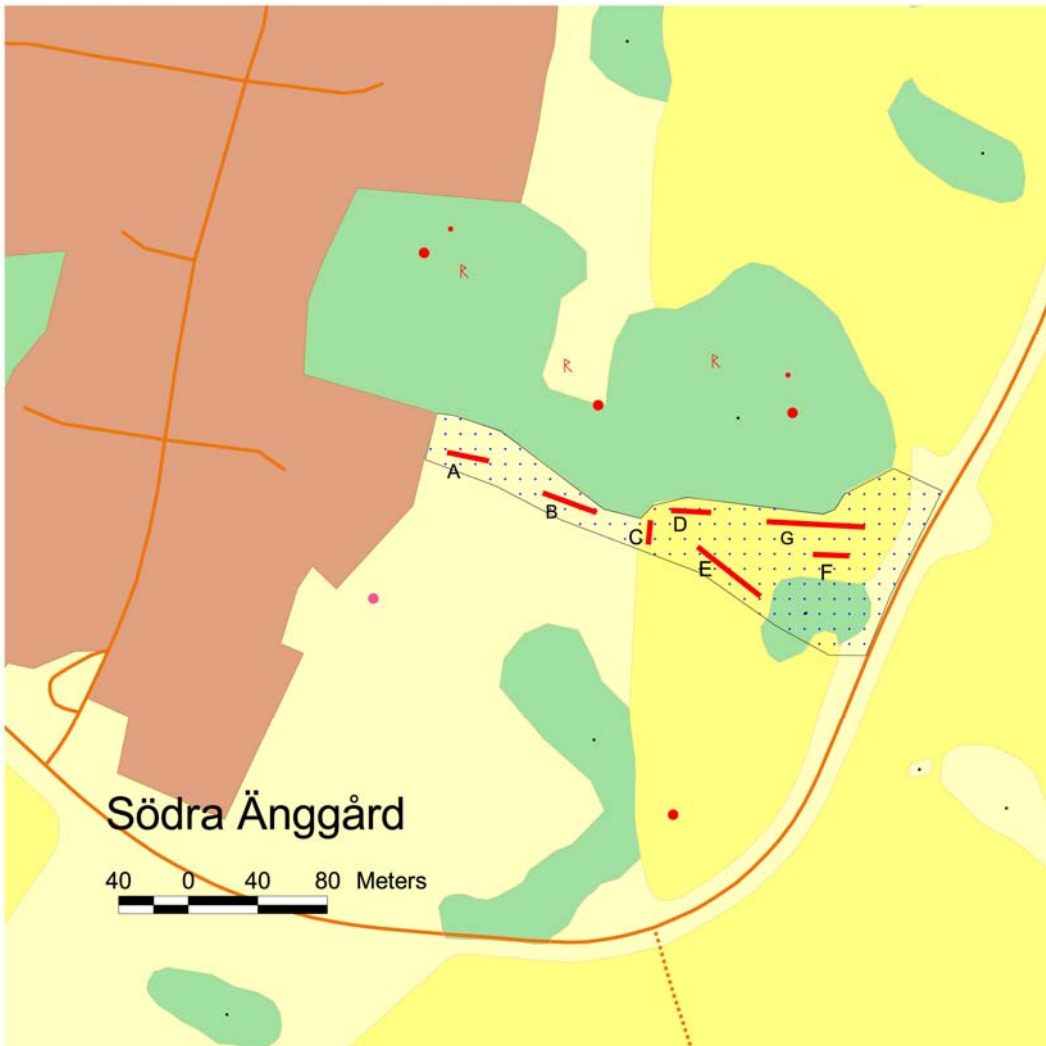
Projektgrupp: Pia Nilsson, Göran Gruber.

Undersökt yta: 200 löpmetrar.

Läge: Ekonomiska kartan, blad 8F 4h, edition 2, feb 1983

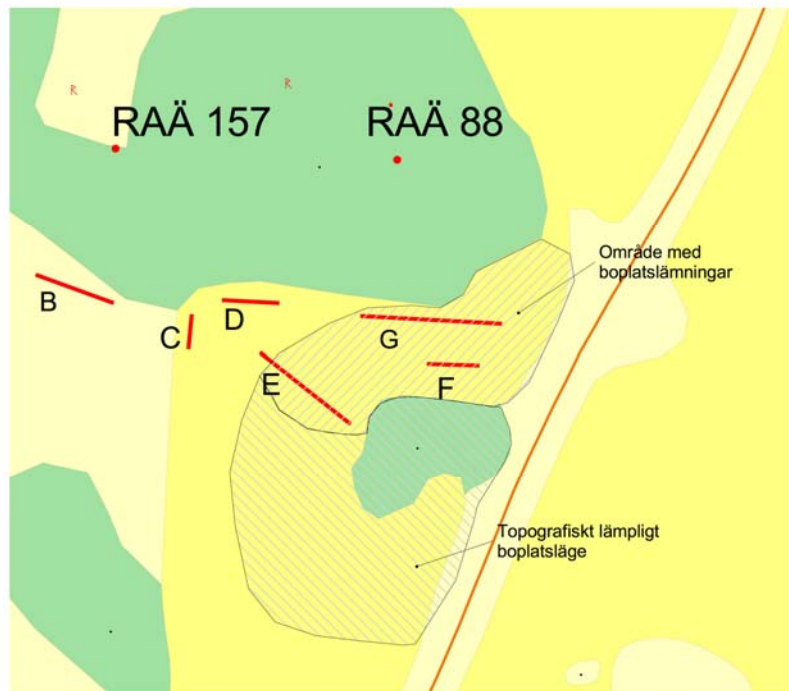
x 6470000 y 1485000.

Fynd: tillvaratogs ej.



Figur 2, Utsnitt ur fastighetskartan med utredningsområdet markerat (skrafferade ytan) samt alla sökschakten utlagda.





Figur 3, Markerar det boplatsovråde som noterades inom utredningsområdet.